

УДК 351.746 (477):341.222:314.7

Дмитро Анатолійович КУПРІЄНКО,
кандидат технічних наук, доцент, докторант докторантури
Національної академії Державної прикордонної служби України
імені Богдана Хмельницького, м. Хмельницький

ЗАСТОСУВАННЯ SWOT-АНАЛІЗУ ПРИ ВИЗНАЧЕННІ ЗАГРОЗ НЕЛЕГАЛЬНОЇ МІГРАЦІЇ В УКРАЇНІ

У статті досліджується стан нелегальної міграції в Україні на основі SWOT-аналізу при визначенні її як загрози прикордонній безпеці України, а також використання даного аналізу для обґрунтування протидії нелегальній міграції.

Ключові слова: нелегальна міграція, канал нелегальної міграції, загроза, чинники нелегальної міграції, аналіз.

Постановка проблеми у загальному вигляді. Геополітичні зміни, які відбулися у світі за останні десятиліття, призвели до значного збільшення міграційних потоків та розширення їх географії. Особливо це актуально для рубіжних і транзитних країн, тому не обійшла ця проблема і Україну, яка стала країною транзитних каналів нелегальної міграції (КНМ) та країною-реципієнтом нелегальних мігрантів (НМ). Згідно зі звітом Генерального секретаря ООН, присвяченим моніторингу світового населення, Україна посідає четверте місце за кількістю міжнародних мігрантів (близько 3,6 % від загальної кількості міжнародних мігрантів у світі), а щороку кордони України офіційно перетинають близько 30 мільйонів іноземців [1, с. 36]. І хоча (за аналі-

© Купрієнко Д. А.

кваліфікаційними аспектами” [16], у 2011 році 210 тис. іноземців та осіб без громадянства постійно проживали в Україні, 102 тис. – тимчасово перебували, 84,3 тис. – поставлено на облік у Державній міграційній службі, 23 тис. – видано дозвіл на імміграцію впродовж року. Основну частку іноземців та осіб без громадянства з числа легальної імміграції, які тимчасово проживають в Україні, складають іммігранти, які прибули з метою навчання. Схожа тенденція продовжує зберігатися і у 2014 році.

Окремої уваги заслуговує етнічна структура потоків нелегальних мігрантів, затриманих на кордоні України, яка залишається характерною для останніх років, а саме те, що переважну кількість нелегальних мігрантів (близько 68 % осіб) становлять громадяни пострадянських країн, здебільшого Молдови, Грузії, окремих регіонів РФ, Вірменії, Таджикистану, Азербайджану, Узбекистану. Схожа тенденція спостерігається і серед нелегальних мігрантів – громадян країн СНД, виявлених на території України, кількість яких у 2013 році становили 88 %.

Частка потоку іноземців з країн Південно-Східної Азії, Середнього, Близького Сходу та Африки становить близько 32% (переважно громадяни Афганістану, Сомалі, Сирії, Еритреї, Шрі-Ланки і Туреччини).

Такі особливості міграційних потоків насамперед можна пов’язати з безвізовим порядком в’їзду в Україну громадян пострадянських країн, чим активно користуються потенційні нелегальні мігранти.

Останнім часом відмічаються спроби (вони не мають системного характеру) організації незаконного переправлення нелегальних мігрантів з країн Азії та Африки (переважно Нігерії, Конго, Камеруну, Гвінеї, Еритреї та Сирії), які легально прибули в Україну за дійсними українськими візами та деякий час перебували в Україні, до країн ЄС за чужими та підробленими документами європейських країн (Іспанії, Франції, Бельгії, Португалії, Великобританії та ін.).

Слід урахувати також те, що безвізовий режим в’їзду, територіальна близькість, наявність етнічних та національних осередків

тичними даними та думкою експертів) станом на сьогодні спільними зусиллями правоохоронних органів України та суміжних держав вдалося зупинити (або призупинити) діяльність китайського, індуського, в'єтнамського та пакистанського КНМ, найбільший потенціал небезпеки має центральноєвропейський канал, що веде до країн західної Європи.

В Україні суспільні відносини в міграційній сфері регулюються Конституцією України, законами України “Про громадянство”, “Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства”, “Про імміграцію”, “Про біженців”. Відповідальність за порушення міграційного законодавства передбачена Кримінальним кодексом України та Кодексом України про адміністративні правопорушення. Разом із тим світовий досвід показує, що спроби окремих держав урегулювати міграційні потоки відповідно до чинного законодавства призвели до ще більшої активізації діяльності транснаціональних злочинних організацій у сфері НМ. Тому нелегальна міграція набула рис організованої злочинної діяльності з високим рівнем латентності. Зокрема, результати дослідження НМ дають підстави стверджувати, що на сьогодні вона досягла такого рівня, який становить загрозу не лише прикордонній, національній, але й регіональній безпеці, перешкоджає боротьбі з тероризмом та екстремізмом, контрабандою наркотиків і психотропних речовин, торгівлею людьми і трансплантатами, економічною і сексуальною експлуатацією, незаконним оборотом зброї і боєприпасів. Прибутки від діяльності транснаціональних злочинних організацій з переправлення НМ стали співрозмірними із прибутками від нелегальної торгівлі зброєю та наркотиками [2–6].

Аналіз останніх досліджень і публікацій, в яких започатковано вирішення даної проблеми та на які опирається автор. Проблемі нелегальної міграції як виду транснаціональної організованої злочинної діяльності та протидії їй присвячені дослідження вчених України М. М. Литвина, І. С. Катеринчука, А. Б. Мисика, М. Ю. Цибровського, Л. Ю. Капітанчук, Ю. І. Литвіна, В. П. Бахіна, І. К. Василенка, О. А. Малиновської, А. П. Мозоля, В. І. Олефіра, І. І. Серової,

Ю. С. Шемшученка, Я. Ю. Кондратьєва, А. В. Платонова, О. В. Негодченка, О. І. Савченка та ін. [2; 3; 6–14]. Разом із тим методологія SWOT-аналізу, яка є обов'язковою при підготовці стратегічних планів будь-якого рівня та яка дає можливість оцінити спроможність держави протистояти загрозам різного характеру [15, с. 105–107], до вирішення зазначеної проблеми не застосовувалася, що свідчить про актуальність даного дослідження.

Мета статті полягає у виявленні властивостей (сильних і слабких сторін, загроз і можливостей у внутрішньому та зовнішньому середовищі) каналу нелегальної міграції за допомогою удосконаленої методології SWOT-аналізу.

Виклад основного матеріалу дослідження. Світова економічна криза та диспропорції у розвитку окремих країн і регіонів, природні, етнічні та воєнно-політичні катаклізми, які вимушують людей до переселення, дають підстави вважати, що проблеми, пов'язані з НМ, будуть актуальними ще протягом значного періоду.

Економічний розвиток багатьох країн, особливо з від'ємним приростом населення (Німеччина, Угорщина, Данія, Австрія та ін.), викликає необхідність у додатковому залученні трудових ресурсів ззовні, які повинні знаходитися в межах науково обґрунтованих квот, адже для недопущення негативних наслідків кількість мігрантів у країнах-реципієнтах не повинна перевищувати 0,1 % від її населення. Неконтрольована НМ дестабілізує національний ринок праці, призводить до масових порушень прав мігрантів, створює осередки напруженості в місцях концентрації НМ, негативно впливає на криміногенну обстановку в країні, сприяє зростанню небезпечних захворювань і призводить до створення підпільного ринку праці, який завдає фінансових збитків державам-реципієнтам. Зокрема, про негативний вплив іммігрантів на криміногенну ситуацію в Україні вказали 95,0 % опитаних працівників органів внутрішніх справ та Державної прикордонної служби України [9, с. 23].

Згідно з даними, наведеними у Міграційному профілі України, розробленому Міжнародною організацією праці в рамках реалізації проекту “Ефективне управління трудовою міграцією та її

сприятимуть подальшому використанню маршрутів (каналів) НМ через територію України громадянами країн пострадянського простору.

Неабиякий вплив на міграційну ситуацію в Україні на сьогодні має складна суспільно-політична та військова обстановка в країні, яка не сприяє її врегулюванню, оскільки поряд із зовнішньою міграцією посилюються і внутрішньоміграційні процеси за участі громадян Автономної Республіки Крим, Донецької та Луганської областей.

Також необхідно враховувати те, що на міграційні тенденції у світі та Україні, у тому числі на функціонування КНМ, основний вплив продовжуватимуть справляти економічний та суспільно-політичний розвиток держав країн-реципієнтів мігрантів та міграційна політика держав.

Окреслені аспекти свідчать про те, що явище нелегальної міграції є багатофакторним. У свою чергу це обмежує можливості використання для його дослідження суто кількісних методів. Ситуація погіршується тим, що недостатньо якісно структурована інформація формує у когнітивній та емоційній сферах осіб, що приймають рішення, розуміння та відчуття невизначеності, а це не сприяє ефективній управлінській діяльності.

Тому, згідно з метою статті, застосуємо SWOT-аналіз, що є однією з найуспішніших системних технологій комплексної оцінки впливу внутрішнього і зовнішнього безпекових середовищ, сильних і слабких сторін [15, с. 105]. Назва SWOT – це акронім слів Strengths (сильні сторони), Weaknesses (слабкі сторони), Opportunities (можливості) та Threats (загрози), що був запропонований у 1963 році професором К. Ендрюсом.

Отже, SWOT-аналіз – це оцінка реального стратегічного стану системи, що показує, наскільки її поточна стратегія відповідає її внутрішнім ресурсам і умовам зовнішнього середовища.

Необхідно зазначити, що при здійсненні SWOT-аналізу суб'єкт дослідження має справу з параметрами, які характеризуються складністю і невизначеністю (у тому числі через відсутність повної

інформації про них), що вимагає від нього більшої уваги, ретельного відбору та вдумливого аналізу статистичних і фактологічних даних, оцінки їхніх пріоритетів. Часто важко зрозуміти, які із запропонованих параметрів насправді є основними. Включення окремих параметрів тісно пов'язане з типовою помилкою – намаганням залучити до загального списку якомога більше їх число. Однак кількість параметрів не має бути більшою ніж 5–7. В іншому разі здійснення реального SWOT-аналізу стає неможливим.

Загальну архітектуру SWOT-аналізу можна подати у вигляді 4 етапів:

Етап 1. Визначення сильних “S” і слабких “W” сторін у внутрішньому безпековому середовищі “A”.

Етап 2. Визначення загроз “O” і можливостей “T” у зовнішньому безпековому середовищі “B”.

Етап 3. Зіставлення сильних і слабких сторін із загрозами та можливостями.

Цей етап SWOT-аналізу має дати відповіді на такі запитання:

1. Як скористатися визначеними можливостями, використовуючи сильні сторони, для поліпшення системи?

2. За рахунок яких сильних сторін і переваг можна нейтралізувати наявні та потенційні загрози системі?

3. Які слабкі сторони системи можуть завадити скористатися наявними можливостями?

4. Які загрози, поглиблені слабкими сторонами системи, є найнебезпечніші?

Етап 4. Вибір стратегії (сценарію)

Стратегія № 1 “SO”: сили – можливості (maxi-maxi). Це найбільш сприятлива ситуація, яка передбачає опору на сильні сторони власної системи із використанням при цьому наявних можливостей зовнішнього середовища. Однак ця стратегія спирається на часткове ігнорування можливих загроз.

Стратегія № 2 “WO”: слабкості – можливості (mini-maxi). Дана стратегія спрямована на мінімізацію впливу слабких сторін системи у разі реалізації наявних можливостей середовища. Цей сценарій

заснований на тому, що він розглядає ситуацію, коли можуть бути реалізовані реальні можливості, за умови ігнорування її слабких сторін.

Стратегія № 3 “ST”: сили – загрози (maxi-mini). Передбачає використання сильних сторін для відвертання загроз. Такий варіант стратегій не передбачає врахування наявних зовнішніх можливостей і зосереджується на тому, як уникнути реальних загроз для системи з урахуванням її сильних сторін.

Стратегія № 4 “WT”: слабкості – загрози (mini-mini). Це найменш сприятлива ситуація, і метою стратегії системи в ній є мінімізація впливу своїх слабких сторін для подолання реальних загроз. Даний сценарій заснований на пошуці ходів, що допомагають відвернути загрози для системи, не звертаючи уваги на її слабкі сторони.

При всіх стратегіях система намагатиметься перетворити свої слабкі сторони (працюючи над усуненням недоліків) на сильні, а загрози – на сприятливі стратегічні альтернативи (можливості).

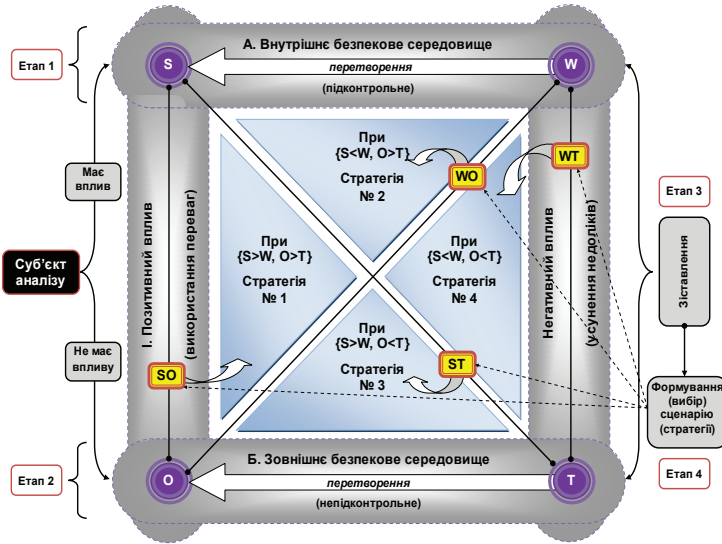
Авторське узагальнення моделі SWOT-аналізу репрезентоване на рисунку.

Слід зазначити, що при виконанні етапів класичного алгоритму SWOT-аналізу у випадку, коли повноцінне подолання труднощів (наприклад, всеохоплювальна нейтралізація загрози) виходить за межі повноважень певної організації-суб'єкта протидії та потребує потенціалу декількох інстанцій, тоді початкові дані та результати аналізу не будуть мати достатньої повноти (систематизації) щодо вирішення проблеми, а відобразять лише можливі сценарії (стратегії) протидії саме цього суб'єкта відносно проблеми.

Тому нами пропонується застосувати SWOT-аналіз не в порядку протидії загрозі, а навпаки – з погляду організації та функціонування КНМ як системи, що має певну вертикальну та горизонтальну структуру, зв'язки і відносини, взаємодіє з зовнішнім середовищем, має низку системних (системоутворювальних) властивостей, володіє стійкістю тощо.

Така постановка питання потребує декомпозиції системи (каналу нелегальної міграції) на компоненти (підсистеми та елементи)

з метою встановлення його структурно-функціональної схеми – виявлення всіх учасників явища та взаємовідносин між ними (наприклад, як це запропоновано в роботі [17]).

Узагальнена модель SWOT-аналізу

Гіпотетично, такий підхід має забезпечити: більш повне (системне) дослідження окресленої проблеми; виділення її “слабких місць” (точок біфуркацій), вплив на які повинен призвести до руйнування системи в цілому; визначення суб’єктів протидії (правоохоронних органів, громадських організацій та ін.), а також уточнення їх завдань у межах повноважень;

виявлення потенціалу окремого суб’єкта протидії щодо означеної проблеми шляхом проведення додаткового SWOT-аналізу з погляду даного суб’єкта відносно проблеми та подальшого “накладання” його результатів на “трафарет” за результатами першого аналізу.

Продемонструємо окремі результати SWOT-аналізу каналів нелегальної міграції, які пролягають територією України з урахуванням її місця як країни одночасно і транзиту, і призначення нелегальних мігрантів.

Загальний алгоритм аналізу, який подано на рисунку, адаптуємо до дослідження явища КНМ, а саме: на першому етапі передбачається виявлення внутрішніх сильних та слабких чинників КНМ; на другому етапі – зовнішніх можливостей та загроз функціонуванню КНМ; етап третій присвячено зіставленню результатів, установленню зв'язків між ними; на четвертому етапі здійснюється формування (вибір) найбільш успішної стратегії (сценарію) побудови та функціонування КНМ.

У цій статті розглядається лише перший та другий етапи SWOT-аналізу.

Отже, до сфери “S” потрібно віднести фактори, що сприяють виникненню НМ, а саме:

- політичні переслідування у зв'язку зі зміною політичних режимів;
- військові конфлікти;
- різноманітні дискримінації (расова, етнічна, релігійна);
- соціально-економічні кризи, низький рівень життя;
- екологічні, техногенні катастрофи, стихійні лиха;
- реформи в державі, що призвели до значного зниження рівня життя, тощо.

Постійна зміна, перш за все, соціально-економічних факторів в країнах-донорах робить некерованими процеси НМ з боку країн призначення мігрантів. Наприклад, як один зі специфічних чинників, який зумовив дезінтеграцію Сомалі, відзначається кланова система суспільства. Також відштовхувальним некерованим фактором НМ через територію України може бути подальша ескалація конфлікту в Сирії.

Сфера “W” відображає внутрішньосистемні фактори, що становлять окремі негативні чинники в КНМ, зокрема:

- правова незахищеність мігрантів при переміщенні по КНМ;
- недостатнє матеріально-технічне оснащення та брак коштів;

ймовірність стати жертвою торгівлі людьми;
можливість втягнення у злочинну діяльність (контрабанду наркотиків та ін.);

як правило, відсутність соціально-адаптивних передумов (незнання мови, традицій, культури) країн транзиту та країн-реципієнтів.

Сфера “О” виокремлює зовнішні фактори, які сприяють функціонуванню КНМ. Серед них:

недоліки у нормативно-правовій базі, яка регулює процеси міграції у країнах транзиту та призначення нелегальних мігрантів;

недостатньо ефективні заходи з координації, співробітництва та взаємодії між прикордонними, міграційними та іншими правоохоронними органами на національному та міжнародному рівнях;

неналежний контроль навчальних закладів та інших організацій, установ, інституцій, які видають запрошення;

суттєва диспропорція між розмірами, з одного боку – відшкодувань при покаранні за порушення законодавства з міграційних питань, з іншого – отриманої вигоди для всіх учасників каналу міграції на користь останньої;

можливість отримання законних підстав перебування у країнах-реципієнтах;

стабільна суспільно-політична обстановка у країнах транзиту та призначення нелегальних мігрантів;

діяльність організованих транскордонних угруповань, які забезпечують функціонування КНМ, та наявність пособницької бази;

корумпованість посадових осіб правоохоронних органів на каналах функціонування КНМ;

низький рівень життя, відсутність постійного місця роботи серед місцевого населення (особливо у мешканців прикордоння), яке складає пособницьку базу;

відносно лояльне ставлення населення країн транзиту до вихідців з інших регіонів та ін.

У незаконному переправленні нелегальних мігрантів провідну роль відіграють організовані транскордонні угруповання. Значну частку організаторів такого переправлення складають представни-

ки національних діаспор, які легалізовані в Україні, а пособницька база формується з жителів прикордонних районів.

Сфера “Т” визначає зовнішні фактори, які перешкоджають функціонуванню КНМ. Такими умовами можуть бути:

віддалене географічне розташування країни;

функціонування системи міграційного контролю у країнах транзиту та країнах-реципієнтах;

вжиття запобіжних заходів щодо виявлення організаторів і пособників незаконного переправлення мігрантів;

технічне, оперативне, фізичне та інформаційне посилення охорони державного кордону, у тому числі впровадження новітніх технологій, технічне переоснащення та розбудова прикордонної інфраструктури, а також відповідна підготовка персоналу служби;

міжвідомче та міжнародне співробітництво суб'єктів сектора безпеки й оборони, зокрема, щодо обміну інформацією про загрози у сфері прикордонної безпеки;

правове регулювання НМ (посилення відповідальності за порушення міграційного законодавства, проведення спеціальних операцій та ін.);

добросесність суб'єктів регулювання з явища КНМ (працівників правоохоронних органів, громадських організацій, міжнародних організацій тощо);

нестабільність воєнно-політичної, соціально-економічної та криміногенної обстановки в країнах транзиту.

Висновки. 1. Проблема створення ефективної системи забезпечення прикордонної безпеки, і, зокрема протидії загрози організованій НМ, залишатиметься актуальною для України і надалі та потребуватиме розвитку в науково-методичному, нормативно-правовому й організаційно-прагматичному полі.

2. Це обумовило необхідність пошуку ефективних підходів і методів, серед яких певними перевагами володіє SWOT-аналіз.

3. Репрезентоване авторське узагальнення моделі SWOT-аналізу.

4. Уперше запропоновано застосувати SWOT-аналіз не з точки зору протидії загрози, а навпаки – з погляду організації та функціонування каналу нелегальної міграції як системи. Продемонстровано окремі результати SWOT-аналізу, що виконані на першому і другому етапах.

Напрямок подальших досліджень. Зіставлення сильних і слабких сторін каналу нелегальної міграції із загрозами та можливостями (третій етап SWOT-аналізу), вибір стратегії (сценарію) каналу нелегальної міграції (четвертий етап), а також обґрунтування системи протидії цьому явищу стане предметом подальшого дослідження та продовженням даного.

Список використаної літератури

1. Управління міграцією в Чорноморському регіоні: Молдова, Румунія та Україна / коорд. проекту М. Борода, Міжнар. центр перспективних досліджень. – К. – 2008. – 51 с.
2. Платонов А. В. Протидія нелегальній міграції як чинник забезпечення національної безпеки України : дис. ... канд. політ. наук : 21.01.01 / А. В. Платонов. – К., 2006. – 198 с. – Бібліогр.: арк. 180–195.
3. Малиновська О. А. Мігранти, міграція та українська держава: аналіз управління зовнішніми міграціями / О. А. Малиновська. – К. : Видавництво НАДУ, 2004. – 212 с.
4. Про основи національної безпеки України : Закон України від 19.06.2003 № 964-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 39. – Ст. 351.
5. Голунов С. В. Безопасность пограничных пространств / С. Голунов // Международные процессы. – М., 2007. – № 2. – С. 67 – 77.
6. Литвин М. М. Основи сучасної міграційної політики України закладалися прикордонним відомством [Електронний ресурс] / М. Литвин // Міграція. – 2014. – № 2 (144). – С. 4. – Режим доступу : <http://migraciya.com.ua/News/the-state-border-service-of-ukraine/ua-fundamentals-of-modern-migration-policy-in-ukraine---laid-border-agency/>.
7. Катеринчук І. С. Методичний апарат вибору раціональних значень параметрів системи протидії незаконній міграції на державному кордоні / І. С. Катеринчук, А. Б. Мисик, М. Ю. Цибровський / Зб. наук. праць. – Хмельницький. – Вид-во Нац. акад. ДПСУ ім. Б. Хмельницького. – 2007. – № 39. – Ч. II. – С.19–22.

8. Бахін В. П. Особливості виявлення та розслідування нелегальної міграції : [монографія] / В. П. Бахін, Л. Ю. Капітанчук, Ю. І. Литвін. – Хмельницький : Видавництво Національної академії Державної прикордонної служби України імені Б. Хмельницького, 2013. – 164 с.

9. Негодченко О. В. Адміністративні делікти у сфері міграції : [монографія] / О. В. Негодченко, О. І. Савченко. – Дніпропетровськ : Ліра ЛТД, 2009. – 312 с.

10. Василенко І. К. Протидія незаконній міграції населення країн Азії в Європу через територію України (організаційно-правовий аспект) : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук : спец. 12.00.07 “Теорія управління ; адміністративне право і процес ; фінансове право ; інформаційне право” / Ігор Костянтинович Василенко. – Ірпінь, 2006. – 20 с.

11. Мозоль А. П. Кримінологічні проблеми нелегальної міграції в Україні : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук : спец. 12.00.08 “Кримінальне право та кримінологія ; кримінально-виконавче право” / Анатолій Петрович Мозоль. – К., 2002. – 18 с.

12. Олефір В. І. Протидія нелегальній міграції як форма забезпечення громадського порядку / В. І. Олефір // Право України. – 2005. – № 6. – С. 82–85.

13. Серова І. І. Міжнародно-правові механізми протидії нелегальній міграції : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук : спец. 12.00.11 “Міжнародне право” / Ірина Ігорівна Серова. – К., 2004. – 17 с.

14. Нелегальна міграція та торгівля жінками у міжнародно-правовому контексті : у 2 кн. / [ред. : Ю. С. Шемшученко; Я. Ю. Кондратьєв]; Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України, Нац. акад. внутр. справ. – К., 2001. – Кн. 1, ч. 1. Науково-практичний та документально-джерельний комплекс. – 2001. – 510 с.

15. Стратегічне планування: вирішення проблем національної безпеки : монографія / В. П. Горбулін, А. Б. Качинський. – К. : НІСД, 2010. – 288 с.

16. Міграційний профіль. Україна, 2013. – 99 с.

17. Купрієнко Д. А. Декомпозиція проблеми аналізу загроз у контексті розробки паспортів загроз прикордонній безпеці / Д. А. Купрієнко, В. Ю. Мазур // Зб. наук. пр. Нац. акад. Держ. прикордон. служби України ім. Б. Хмельницького / за ред. В. О. Балашова. – Хмельницький : Вид-во НАДПСУ, 2014. – № 21. – Ч. I. – С. 88–105 – Інв. 2020 в.

Рецензент – кандидат військових наук, доцент В. В. Залож.

Стаття надійшла до редакції 14.11.2014.

Куприенко Д. А. Применение SWOT-анализа при определении угрозы нелегальной миграции в Украине

В статье исследуется состояние нелегальной миграции в Украине на основании SWOT-анализа при определении ее как угрозы пограничной безопасности Украины, а также использование данного анализа для обоснования противодействия этому негативному явлению.

Ключевые слова: *нелегальная миграция, канал нелегальной миграции, угроза, факторы нелегальной миграции, анализ.*

Kupriyenko D. A. Using SWOT-analysis for determination of the threats of illegal migration in Ukraine

The article deals with illegal migration as a threat to national and border security of Ukraine. In the context of current scientific and social researches illegal migration covers up as a kind of organized criminal activity. The analysis of the system of measures to combat illegal migration and classification of its measures has been conducted.

An important component of national security and its specific form is border security, which characterizes the degree of protection of the territorial integrity and sovereignty of the state in all spheres of social life and human activity, human rights and freedoms in the border area, which is achieved by early detection, prevention, neutralization real (potential) internal and external threats (real dangers) and ensuring sustainable development of border areas, the transparency of the state border to carry out cross-border activities and traveling people.

The modern trends of illegal migration according to an official statistics were discovered in the article. It shows that the external migration pressure has tendency to reduction however internal migration causes difficult socio-political situation in the state. It is the results of changes in structure channels of illegal migration and people smuggling through the territory of Ukraine.

According to the SWOT-analyze we cover up the positive and negative influence upon internal and external environment functioning of channels of illegal migration in Ukraine. The article shows up correla-

tions with elements of the SWOT-analyze and its influence to the adoption of measures to counteract illegal migration in Ukraine. It was proposed a number of required measures to effective settlement migrations situation in Ukraine.

The world migration processes will be influenced by an economic and socio-political situation and its migration policy.

Keywords: *illegal migration, channels of illegal migration, threat, factors of illegal migration, analyze.*